

HERMAN WALLEGA

Hoe Groot 't Kleine Krantsje wel is ontdekte ik bij het lezen van het decembernummer, toen ik de foto zag van de Joodse voetbalvereniging Achdoeth. Op deze foto staat mijn vroegere overbuurman uit de Bosboomstraat afgebeeld, de heer Herman Wallega. Hij was vertegenwoordiger in tabakspijpen. In mijn herinnering zie ik hem nog dagelijks de deur uitgaan met een koffer en een tas om zijn koopwaar aan de man te brengen.

Zijn vrouw was volgens mij een Turksma, maar dat weet ik niet zeker meer na al die jaren. Ze hadden twee kinderen, een dochter Lenie, die was ongeveer veertien jaar en een zoon Maurits, die een paar jaar jonger was.

Mijn ouders, zuster en ik zijn op 10 mei 1940 in de Bosboomstraat komen wonen en ik heb deze mensen drie jaar meegemaakt. Keurige nette mensen, altijd even vriendelijk en klaarstaand voor iedereen. Ook aan geld kenden zij geen gebrek.

In de oorlog moesten de Joden 's morgens voor acht uur hun boodschappenlijstje en een tas naar de groentewinkel brengen, als ze iets nodig hadden. 's Middags na vieren konden ze die dan weer ophalen en beslist niet eerder.

Op een dag kon Herman, om welke reden is nooit bekend geworden, zo lang niet wachten. Toen hij die morgen in de Schrans met een tas met groente uit de winkel van Jelle Terpstra kwam, hebben ze hem opgepakt. Een week later heeft mijn vader gezien, dat Herman met nog meer gevangenen naar het station werd gebracht op transport naar...?

Enkele maanden daarna moesten zijn vrouw en zijn kinderen zich ook melden. Ik zie ze nog verheugd weggaan. Dit klinkt gek, maar zij leefden in de volle overtuiging, dat zij naar haar man en hun pappie togingen. Ik zie ze nog weggaan, afscheid nemend van de naaste burens, ieder met een schamel tasje met wat kleding mee.

Er hebben daarna nog een poosje Duitse militairen in de woning gezeten. Deze stonden prompt de eerste avond bij ons op de stoep voor koffie, want ze hadden niets te drinken. Nou, koffie of wat er op leek hadden wij natuurlijk niet voor hen, zodat ze met lindebloesemthee vertrokken zijn.

Groningen H. Witteveen

Herman Wallega, geboren in 1901, werd begin juni 1942 gearresteerd en twee maanden later in Auschwitz om het leven gebracht. Zijn vrouw was een Marianne Reindorp, geboren in 1906. Het meisje, Helena Katharina, was geboren op 17 juni 1930 en het jongetje, Maurits, op 18 juni 1936.

Red. 't Kl. Kr.

**Bron: 't Kleine Krantsje
1 januari 1989 / pagina 4**

WALLEGA/DE WINTER

In 't januarinummer van 't Kleine Krantsje staat een herinnering van de heer H. Witteveen aan Herman Wallega, zijn overbuurman in de oorlog in de Bosboomstraat, die als jood door de Duitsers werd opgepakt, toen hij in de Schrans 'in verboden tijd' fruit kwam kopen. Hij was toen in gezelschap van Samuel (Sally) de Winter, die eveneens werd gepakt. Samen zijn ze afgevoerd en ze hebben hun vrouwen nooit meer gezien.

Een tijd later kreeg mevrouw Wallega bericht dat zij haar huis moest verlaten. s' Nachts zijn toen de beste spullen er uitgehaald en door slechtere vervangen. De volgende dag werd het huis door de Duitsgezinden bezet. Mevrouw Wallega is toen ingetrokken bij mevrouw De Winter, die met haar vier kinderen, Lini, Isje, Sjakie en Ida in de Ruysdaelstraat woonde.

De twee vrouwen hebben daar met hun zes kinderen tot hun gevangenneming en afvoering naar Westerbork gewoond. Vrij kort daarvoor ben ik nog bij hen geweest en ontmoette daar

toen een collega van de heer Wallega, waarbij het thema onderduiken ter sprake kwam. Voor de Wallega's zou dat niet zo moeilijk zijn geweest, want die waren blond. Vooral het dochtertje had prachtige blonde pijpenkrullen.

De reactie van de vrouwen op dat voorstel te gaan onderduiken? "O nee, want de joodse raad heeft ons gezegd dat onze mannen in Polen in een werkkamp zijn en daar gaan wij ook naar toe en dan zijn de gezinnen herenigd. Als we onze eigen mensen niet kunnen vertrouwen, wie dan wel?"

Ik zie mevrouw De Winter daar nog staan en hoor haar met een triest gezicht zeggen: "Ze kunnen ons toch allemaal niet dood maken. . ."

Wij hebben een jaar naast de familie De Winter gewoond, maar kenden elkaar al veel langer. Het was een fijn gezin, gastvrij en hartelijk. Ik denk er nog vaak in dankbaarheid aan terug.

Rotterdam

Mevr. Versluys-Kuiken

**Bron: 't Kleinte Krantsje
1 april 1989 / pagina 4**